

รายการอ้างอิง

- Andrews, M. (2000). Forgiveness in context. *Journal of Moral Education*, 29, 75-86.
Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 3088271
- Aron, A., Aron, E. N., & Smollan, D. (1992). Inclusion of other in the self scale and the structure of the interpersonal closeness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63, 596-612.
- Aron, A., Aron, E. N., Tudor, M., & Nelson, G. (1991). Close relationships as including other in the self. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60, 241-253.
- Beebe, S. A., Beebe, S. J., & Redmond, M. V. (1996). *Interpersonal communication: Relating to others*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Bercheid, E., Snyder, M., & Omoto, A. M. (1989). The relationships closeness inventory: Assessing the closeness of interpersonal relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57, 792-807.
- Boon, S. D., & Sulsky, L. M. (1997). Attributions of blame and forgiveness in romantic relationships: A policy-capturing study. *Journal of Social Behavior and Personality*, 12, 19-44. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 9704204838
- Bradfield, M., & Aquino, K. (1999). The effects of blame attributions and offender likableness on forgiveness and revenge in the workplace. *Journal of Management*, 25, 607-631. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 2436946
- Elbedour, S., & Shulman, S. (1997). Adolescent intimacy. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 28, 5-22.
- Enright, R. D., & Gassin, E. A. (1992). Forgiveness: A developmental view. *Journal of Moral Education*, 21, 99-113. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 9604291600
- Floyd, K., & Parks, M. R. (1995). Manifesting closeness in the interactions of peers: A look at siblings and friends. *Communication Reports*, 8, 69-76. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 9510124807

- Gassin, E. A. (1998). Receiving forgiveness as moral education: A theoretical analysis and initial empirical investigation. *Journal of Moral Education, 27*, 71-87. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 375971
- Gerow, R. J. (1995). *Psychology: An introduction*. New York: Harper Collins College.
- Gisi, T. M., & D'Amato, R. C. (2000). What factors should be considered in rehabilitation: Are anger, social desirability, and forgiveness related in adults with traumatic brain injuries?. *International Journal of Neuroscience, 105*, 121-133. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 3764816
- Holeman, V. T., & Myers, R. W. (1997). Effects of forgiveness of perpetrators on marital adjustment for survivors of sexual abuse. *Family Journal, 5*, 182-188. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 1499265
- Kanz, J. E. (2000). How do people conceptualize and use forgiveness? The forgiveness attitudes questionnaire. *Counseling and Value, 44*, 174-188. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 3784580
- McCullough, M. E., & Worthington, E. L., Jr. (1995). Promoting forgiveness: A comparison of two brief psychoeducational group interventions with a waiting-list control. *Counseling and Values, 40*, 55-68. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 9610091338
- McCullough, M. E., & Worthington, E. L., Jr. (1999). Religion and the forgiving personality. *Journal of Personality, 67*, 1141-1164.
- McCullough, M. E., Worthington, E. L., Jr., & Rachal, K. C. (1997). Interpersonal forgiving in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 73*, 321-336.
- McCullough, M. E., Worthington, E. L., Jr., Rachal, K. C., Sandage, S. J., Brown, W. S., & Hight, L. T. (1998). Interpersonal forgiving in close relationships II: Theoretical elaboration and measurement. *Journal of Personality and Social Psychology, 75*, 1586-1603.

- Romig, C. A., & Veenstra, G. (1998). Forgiveness and psychosocial development: Implications for clinical practice. *Counseling and Values, 42*, 185-199. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 1232773
- Rusbult, C. E., Verette, J., Whitney, G. A., Slovik, L. F., & Lipkus, I. (1991). Accommodation process in close relationships: Theory and preliminary empirical evidence. *Journal of Personality and Social Psychology, 60*, 53-78.
- Sommers, J., & Vodanovich, S. J. (2000). Vengeance scores among college students: Examining the role of jealousy and forgiveness. *Education, 121*, 114-119. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 3726882
- Thomas, G. (2000). The forgiveness factor. *Christianity Today, 44*, 38-45. Fulltext from: EBSCOhost File: Academic Search Elite Item: 2668041
- Van Biema, D., Cole, W., Mitchell, E., Monroe, S., & Laughlin, L. (1999, May 4). Should all be forgiven?. *Time, 153*, 54-59.
- Van Lange, P. A. M., Rusbult, C. E., Drigotas, S. M., Arriaga, X. B., Witcher, B. S., & Cox, C.L. (1997). Willingness to sacrifice in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 72*, 1373-1395.
- Weiner, B., Graham, S., Peter, O., & Zmuidinas, M. (1991). Public confession and forgiveness. *Journal of Personality, 59*, 281-312.

ภาคผนวก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ โดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

1. เหตุการณ์ข้างต้นที่เกิดขึ้นทำให้ท่านรู้สึก.....

เสียใจ   โกรธเคือง   อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ท่านรู้สึกว่าการชกข้างต้นมีความรุนแรงในระดับ.....

น้อย	1	2	3	4	5	6	7	มาก
------	---	---	---	---	---	---	---	-----

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อน

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นด้วยว่าตรงกับความรู้สึก หรือความคิดของท่านมากที่สุด

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างท่านกับเพื่อนซึ่งเป็นการทำร้ายจิตใจความรู้สึก ทำให้ท่านเจ็บปวดไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกโกรธหรือเสียใจก็ตาม ให้นึกถึงความรู้สึกหรือ ความคิดที่ท่านจะมีให้กับเพื่อนที่ทำร้ายจิตใจของท่านคนนี้เพียงคนเดียว โดยตอบคำถามที่ท่านเห็นด้วยว่าตรงกับความรู้สึก และความคิดของท่านมากที่สุด

1	หมายถึง	ไม่ตรง
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่ตรง
3	หมายถึง	ตรงและไม่ตรงพอๆ กัน
4	หมายถึง	ค่อนข้างตรง
5	หมายถึง	ตรง

ข้อความ	ไม่ตรง	ค่อนข้าง ไม่ตรง	ตรงและไม่ตรง พอ ๆ กัน	ค่อนข้าง ตรง	ตรง
1. ฉันต้องทำให้เขาชดใช้ในสิ่งที่ทำกับฉัน	1	2	3	4	5
2. ฉันจะรักษาระยะห่างระหว่างฉันกับเขาให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้	1	2	3	4	5
3. ฉันเต็มใจที่จะคืนดีกับเขา	1	2	3	4	5
4. ฉันพยายามหลีกเลี่ยงไม่พบหน้าเขา	1	2	3	4	5
5. ฉันต้องการที่จะแก้แค้น	1	2	3	4	5
6. ถ้าเขามาทำดีกับฉัน ฉันก็จะคืนดีด้วย	1	2	3	4	5
7. ฉันถอนตัวไม่ยุ่งเกี่ยวกับเขา	1	2	3	4	5
8. ฉันจะทำให้เขาเจ็บเช่นเดียวกับที่ฉันเจ็บ	1	2	3	4	5
9. ฉันพยายามที่จะแก้ไขความสัมพันธ์ระหว่างเราให้ดีขึ้น	1	2	3	4	5
10. ฉันจะเปิดโปงความเลวร้ายของเขาให้เพื่อนคนอื่นรู้	1	2	3	4	5
11. ฉันจะพูดคุยกับเขาด้วยดี หากเจอกันครั้งต่อไป	1	2	3	4	5
12. ฉันจะไปจากที่นี่ถ้าหากเขาเดินเข้ามา	1	2	3	4	5
13. ฉันไม่ลังเลใจที่จะทำร้ายเขา	1	2	3	4	5
14. ฉันพยายามแสดงความมีน้ำใจกับเขาเพื่อฟื้นความสัมพันธ์กันใหม่	1	2	3	4	5
15. ถ้าเขาเข้ามาทักทายฉัน ฉันจะพูดดีกับเขาด้วยความเต็มใจ	1	2	3	4	5
16. ฉันจะหลีกเลี่ยงที่จะทำงานร่วมกับเขา	1	2	3	4	5
17. ฉันไม่ไว้วางใจเขา	1	2	3	4	5
18. ฉันพร้อมที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับเขาใหม่	1	2	3	4	5
19. ฉันหลีกเลี่ยงหนีเขา	1	2	3	4	5
20. ฉันปรารถนาให้เขาล้มเหลวในชีวิต	1	2	3	4	5
21. ฉันอยากให้เขาได้รับผลตอบแทนอย่างสาสมกับการกระทำของเขา	1	2	3	4	5
22. ถ้าทราบว่าเขาจะไปเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนด้วย ฉันจะไม่ไปทันที	1	2	3	4	5
23. ฉันเต็มใจที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับเขาใหม่	1	2	3	4	5
24. ฉันปรารถนาให้เกิดสิ่งที่เลวร้ายกับเขา	1	2	3	4	5
25. ฉันจะทำประหนึ่งว่าเขาไม่มีตัวตนหรือไม่ได้อยู่แถวๆ นั้น	1	2	3	4	5
26. ฉันต้องการเห็นเขาเจ็บปวดหรือเป็นทุกข์	1	2	3	4	5
27. ฉันสามารถถอยให้กับการกระทำของเขาได้	1	2	3	4	5

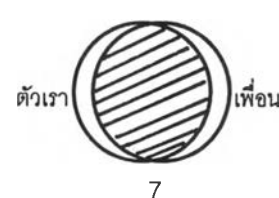
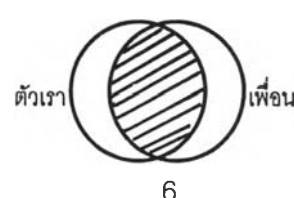
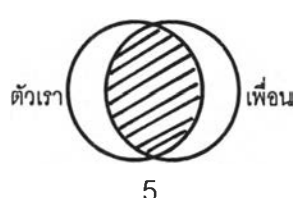
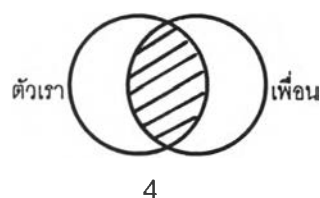
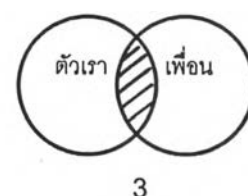
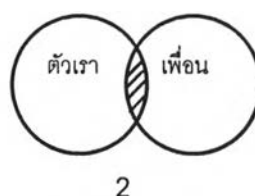
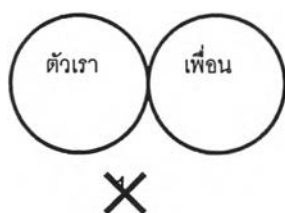
ตอนที่ 4 แบบวัดความใกล้ชิดในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

คำชี้แจง

ขอให้ท่านระลึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเพื่อนผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ข้างต้นและเป็นความใกล้ชิดที่ท่านมีต่อเพื่อนก่อนเกิดเหตุการณ์ขึ้น และให้ทำเครื่องหมาย X ทับตัวเลขภายใต้รูปภาพวงกลมข้างล่างนี้ที่สามารถอธิบายลักษณะของความใกล้ชิดระหว่างท่านกับเพื่อนได้ดีที่สุด โดยวงกลม 2 วงมีความหมายดังนี้

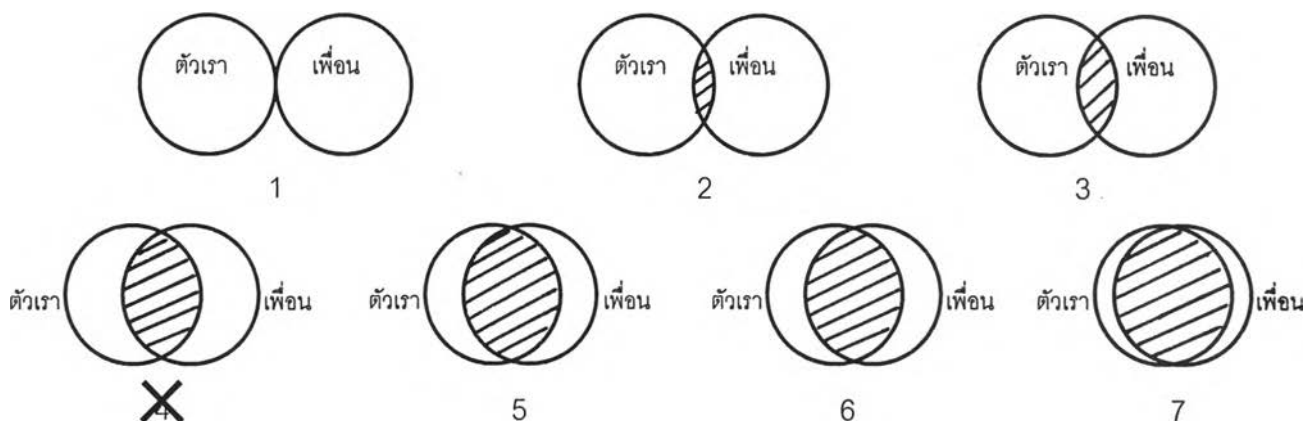

ตัวอย่าง ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเพื่อนผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ข้างต้นและเป็นความใกล้ชิดระดับน้อยที่สุดที่ท่านมีต่อเพื่อนก่อนเกิดเหตุการณ์ขึ้น ให้ทำเครื่องหมาย X ตรงหมายเลขรูปภาพที่ 1

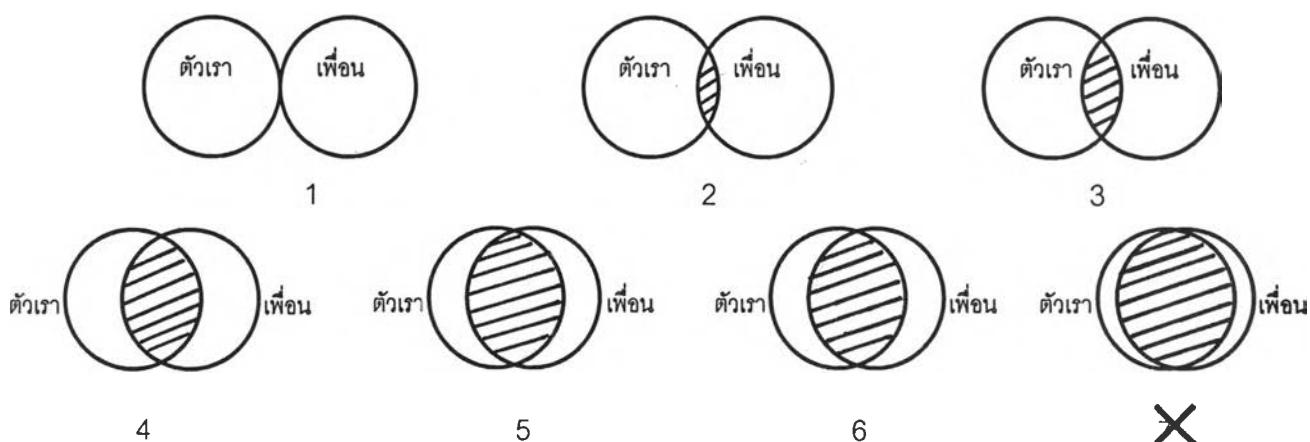

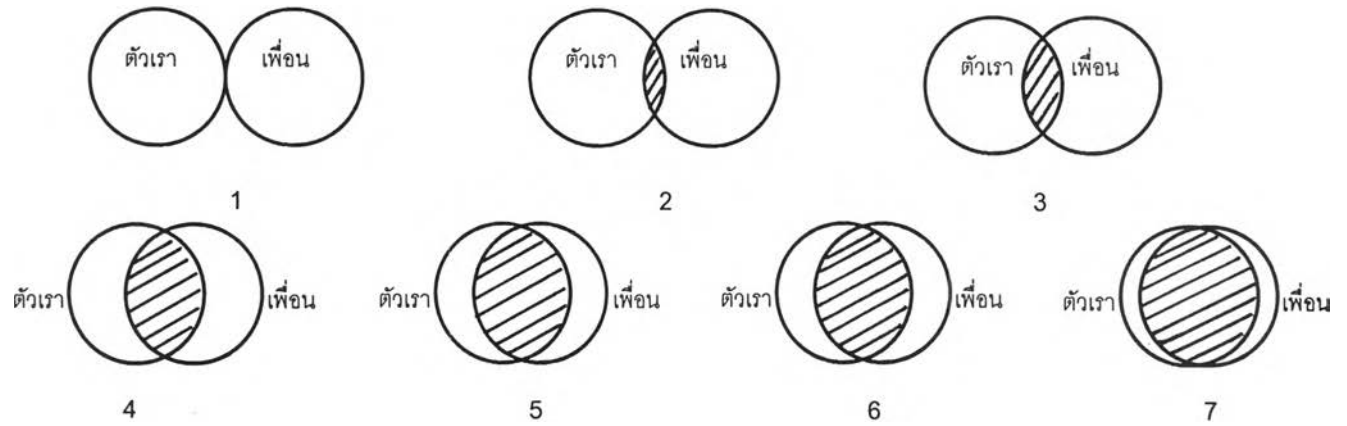
ตัวอย่าง ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเพื่อนผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ข้างต้นและเป็นความใกล้ชิดระดับปานกลางที่ท่านมีต่อเพื่อนก่อนเกิดเหตุการณ์ขึ้น ให้ทำเครื่องหมาย X ตรงหมายเลขรูปภาพที่ 4

ตัวอย่าง ถ้าหากความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเพื่อนผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ข้างต้นและเป็นความใกล้ชิดระดับมากที่สุดที่ท่านมีต่อเขาก่อนเกิดเหตุการณ์ขึ้น ให้ทำเครื่องหมาย X ตรงหมายเลขรูปภาพที่ 7

โปรดทำแบบวัดความใกล้ชิดในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชุดนี้

♥♥ ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ♥♥

ภาคผนวก ข

ตารางที่ ข1

สถานการณ์ที่ทำให้บุคคลโกรธเคืองและเสียใจ (N= 380)

สถานการณ์ที่ทำให้โกรธเคือง	ความถี่	สถานการณ์ที่ทำให้เสียใจ	ความถี่
เพื่อนเห็นแก่ตัว ไม่ช่วยทำงาน	21	เพื่อนทอดทิ้ง ไม่ยอมพาไปไหนด้วย	36
เพื่อนมาสายเวลานัด	17	เพื่อนเข้าใจผิด	25
เพื่อนใช้คำพูดรุนแรง (ด่า ต่อกว่า ขัดคอ)	17	เพื่อนไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนใจ	23
เพื่อนแกล้ง	13	เพื่อนทำร้ายจิตใจด้วยคำพูดที่รุนแรง	22
เพื่อนทอดทิ้งไม่คบกันต่อไป	12	เพื่อนโกรธโดยไม่มีสาเหตุ	18
เพื่อนนำความลับไปบอกผู้อื่น	9	เพื่อนหลอกลวง	16
ทะเลาะกับเพื่อน	8	เพื่อนผิดนัด	7
เพื่อนหลอกลวง	7	เพื่อนดูถูก ล้อเลียน	6
เพื่อนยืมเงิน (สิ่งของ) แล้วไม่คืน	6	เพื่อนทำในสิ่งที่รู้ว่าเราไม่ชอบ	6
เพื่อนนินทาเราลับหลัง	6	เพื่อนทำของเสียหาย	5
เพื่อนผิดสัญญาที่ให้ไว้	5	เพื่อนนำความลับไปบอกผู้อื่น	4
เพื่อนแย่งจับคนที่เราชอบ	5	เพื่อนเห็นแก่ตัวเอาเปรียบ	4
เพื่อนเข้าใจผิด	5	เพื่อนแกล้ง	3
เพื่อนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น	5	เพื่อนไม่เชื่อถือเรา	3
เพื่อนโกหก	4	เพื่อนแย่งคนรัก	3
เพื่อนใส่ร้ายทำให้คนอื่นเข้าใจผิด	4	เพื่อนนินทาเรากับผู้อื่น	3
เพื่อนทำสิ่งของของเราเสียหาย	3	เพื่อนในกลุ่มทะเลาะกัน	2
เพื่อนขโมยของ	3	เพื่อนใส่ร้าย	2
รวม	150		188

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบประเมินที่ไม่ได้บรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีจำนวน 62 คน

ภาคผนวก ค

ตารางที่ ค1

ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตราวัดการให้อภัยรวมด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อ
 กระทบกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรา (Corrected Item-Total Correlation) (n=120)

ข้อกระทบ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
1. ฉันต้องทำให้เขาชดใช้ในสิ่งที่ทำกับฉัน	.44***
2. ฉันจะรักษาระยะห่างระหว่างฉันกับเขาให้มากเท่าที่จะเป็นไปได้	.51***
3. ฉันเต็มใจที่จะคืนดีกับเขา	.65***
4. ฉันพยายามหลีกเลี่ยงไม่พบหน้าเขา	.51***
5. ฉันต้องการที่จะแก้แค้น	.64***
6. ถ้าเขามาทำดีกับฉัน ฉันก็จะคืนดีด้วย	.40***
7. ฉันถอนตัวไม่ยุ่งเกี่ยวกับเขา	.70***
8. ฉันจะทำให้เขาเจ็บเช่นเดียวกับที่ฉันเจ็บ	.57***
9. ฉันพยายามที่จะแก้ไขความสัมพันธ์ระหว่างเราให้ดีขึ้น	.69***
10. ฉันจะเปิดโปงความเลวร้ายของเขาให้เพื่อนคนอื่นรู้	.49***
11. ฉันจะพูดคุยกับเขาด้วยดี หากเจอกันครั้งต่อไป	.57***
12. ฉันจะไปจากที่นี่ถ้าหากเขาเดินเข้ามา	.39***
13. ฉันไม่ลังเลใจที่จะทำร้ายเขา	.40***
14. ฉันพยายามแสดงความมีน้ำใจกับเขาเพื่อฟื้นฟู ความสัมพันธ์กันใหม่	.64***
15. ถ้าเขาเข้ามาทักทายฉัน ฉันจะพูดดีกับเขาด้วยความเต็มใจ	.67***
16. ฉันจะหลีกเลี่ยงที่จะทำงานร่วมกับเขา	.65***
17. ฉันไม่ไว้วางใจเขา	.59***
18. ฉันพร้อมที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับเขาใหม่	.70***
19. ฉันหลีกเลี่ยงหน้าเขา	.62***
20. ฉันปรารถนาให้เขาล้มเหลวในชีวิต	.63***

ข้อกระทง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
21. ฉันอยากให้เขาได้รับผลตอบแทนอย่างสาสมกับการกระทำของเขา	.69***
22. ถ้าทราบว่าเขาจะไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนด้วยฉันจะไม่ไปทันที	.54***
23. ฉันเต็มใจที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับเขาใหม่	.71***
24. ฉันปรารถนาให้เกิดสิ่งที่ไม่ดีร้ายกับเขา	.69***
25. ฉันจะทำประหนึ่งว่าเขาไม่มีตัวตนหรือไม่ได้อยู่แถวๆนั้น	.55***
26. ฉันต้องการเห็นเขาเจ็บปวดหรือเป็นทุกข์	.69***
ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา	.94

*** $p < .001$ ค่าวิกฤต = .279

ตารางที่ ค2

ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการให้อภัยด้านการแก้แค้นด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตร (Corrected Item–Total Correlation) (n=120)

ข้อกระทง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
1. ฉันต้องทำให้เขาชดใช้ในสิ่งที่ทำกับฉัน	.57***
2. ฉันต้องการที่จะแก้แค้น	.76***
3. ฉันจะทำให้เขาเจ็บเช่นเดียวกับที่ฉันเจ็บ	.74***
4. ฉันจะเปิดโปงความเลวร้ายของเขาให้เพื่อนคนอื่นรู้	.60***
5. ฉันไม่ลังเลใจที่จะทำร้ายเขา	.42***
6. ฉันปรารถนาให้เขาล้มเหลวในชีวิต	.69***
7. ฉันอยากให้เขาได้รับผลตอบแทนอย่างสาสมกับการกระทำของเขา	.73***
8. ฉันปรารถนาให้เกิดสิ่งที่ไม่ดีร้ายกับเขา	.75***
9. ฉันต้องการเห็นเขาเจ็บปวดหรือเป็นทุกข์	.75***
ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา	.90

*** $p < .001$ ค่าวิกฤต = .279

ตารางที่ ค3

ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการให้อภัยด้านการหลีกเลี่ยงหนีด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) (n=120)

ข้อกระทง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
1. ฉันจะรักษาระยะห่างระหว่างฉันกับเขาให้มากเท่าที่จะเป็นไปได้	.51***
2. ฉันพยายามหลีกเลี่ยงไม่พบหน้าเขา	.65***
3. ฉันถอนตัวไม่ยุ่งเกี่ยวกับเขา	.64***
4. ฉันจะไปจากที่นี่ถ้าหากเขาเดินเข้ามา	.49***
5. ฉันจะหลีกเลี่ยงที่จะทำงานร่วมกับเขา	.67***
6. ฉันไม่ไว้ใจเขา	.49***
7. ฉันหลีกเลี่ยงเขา	.71***
8. ถ้าทราบว่าเขาจะไปเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนด้วยฉันจะไม่ไปทันที	.58***
9. ฉันจะทำประหนึ่งว่าเขาไม่มีตัวตนหรือไม่ได้อยู่แถวๆ นั้น	.59***
ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา	.86

*** $p < .001$ ค่าวิกฤต = .279

ตารางที่ ค4

ผลการวิเคราะห์รายข้อของมาตรวัดการให้อภัยด้านการไกล่เกลี่ยด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตร (Corrected Item-Total Correlation) (n=120)

ข้อกระทง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
1. ฉันเต็มใจที่จะคืนดีกับเขา	.72***
2. ถ้าเขามาทำดีกับฉัน ฉันก็จะคืนดีด้วย	.54***
3. ฉันพยายามที่จะแก้ไขความสัมพันธ์ระหว่างเราให้ดีขึ้น	.77***
4. ฉันจะพูดกับเขาด้วยดี หากเจอกันครั้งต่อไป	.55***
5. ฉันพยายามแสดงความมีน้ำใจกับเขาเพื่อฟื้นความสัมพันธ์กันใหม่	.75***
6. ถ้าเขามาทักทายฉัน ฉันจะพูดดีกับเขาด้วยความเต็มใจ	.74***
7. ฉันพร้อมที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับเขาใหม่	.86***
8. ฉันเต็มใจที่จะเริ่มต้นความสัมพันธ์กับเขาใหม่	.85***
ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา	.91

*** $p < .001$ ค่าวิกฤต = .279

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววิไลลักษณ์ รุ่งเรืองอนันต์ เกิดวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2519 จังหวัดนครปฐม สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้วยเกียรตินิยมอันดับ 2 ในปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2542